

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 7 2 6 4 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

Izpitna pola

Ponedeljek, 28. avgust 2017 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) je na perforanem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 62. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

Odlomek iz dramskega besedila (A)

Prvi igralec: Tudi če si iztaknem oči, ki so videle, spomini, spomini, ki jih imaš v njih, bi ti ostali. In če bi si odtrgala ustnice, te ustnice, ki so poljubljale v nasladi, bi okušala še naprej znotraj v sebi naslado, v spominu, dokler ne bi umrla! Tega ne moreš tajiti, ne da bi lagala. S teboj trpim zaradi greha, v katerega so te pahnile mati in sestre in ki si ga delala. Ne moreš tajiti. Delala si ga, delala si ta greh. In ti veš, vidiš, da trpim, da malodane blaznim. Trpim brez krvde, zaradi edine norosti, ki sem jo storil: da sem te vzel za ženo.

Mommina: Norosti, ja, norosti. A če si vedel, kakšen si, bi je ne smel narediti ...

Prvi igralec: Kakšen sèm? Tako? Kakšen sèm, si rekla? Če sem vedel, kakšna si ti, bi morala reči: ob življenju, ob kakršnem si živila s svojo materjo in svojimi sestrami!

Mommina: Ja, ja, tudi to, tudi to! Pomisli pa tudi, da nisem soglašala z življenjem v naši hiši ...

Prvi igralec: ... Če si ga pa živila tudi sama! ...

Mommina: ... Po sili! Bila sem tam ...

Prvi igralec: Šele odkar si mene spoznala, nisi več soglašala ...

Mommina: Ne, tudi prej, tudi prej! ... Kaj ni res, da si me ti sam imel za boljšo? Ne govorim tega zaradi sebe in da bi obtoževala druge, a sebe opravičevala, ne. Govorim zaradi tebe, da bi imel usmiljenje – ne z menoj, ne z menoj, če ti je v utehu, da ga nimaš. Bodи krut, le bodi krut z menoj. Imej usmiljenje vsaj s samim seboj. Spomni se, da si me takrat imel za boljšo. Da si takrat vendarle mislil, da bi me mogel ljubiti ...

Prvi igralec: ... Toliko da sem te vzel za ženo! ... kajpak da sem te imel za boljšo! ... A vse to ... Kakšno usmiljenje s seboj? ... Če pomislim, da sem te ljubil, da sem te mogel ljubiti sredi tistega življenja, ki si ga živila ... Kakšno usmiljenje?

Odlomek iz dramskega besedila (B)

ANTONIA: Ja, ampak plačala sem samo polovico.

GIOVANNI: Kaj pa druga polovica?

ANTONIA: Vzela in šla.

GIOVANNI: Vzela in šla? Si začela krasti?

ANTONIA: Ja!

LUIGI Margheriti: Ti tudi?

MARGHERITA: Ja, jaz tudi ...

ANTONIA: Ne, saj ni res ... laže ... ona nima nič s tem! Samo pomagala mi je.

Vstopita dva stražnika Uprave za javno varnost.

POLICIST: Smem? Družina Bardi ... ste to vi?

GIOVANNI: Ja ...

POLICIST: Tukaj je ukaz o izselitvi. Časa imate samo pol ure, zato kar pohitite! Takoj vam pridemo pomagat ...

Gresta.

GIOVANNI: Hvala ... zelo prijazno od vas. *Besno.* Če to ni nezaslišano ... znorel bom!

LUIGI: Pomiri se, Giovanni ... glede ukradenih reči je boljše, če smo tiho ko miši.

GIOVANNI: Kako naj bom tiho! Kaj zdaj to pomeni? Ona me je uničila ... po njeni krivdi sva zdaj na cesti, ne razumeš? Nesrečnica ... nepremišljena pokvarjenka si ... kura zmešana!

ANTONIA zelo resna: Tako se govori ... lahko dodaš še kurba, ko si že začel s tem, ker sem te tako osramotila ... pahnila v blato tvoje "revno, a pošteno" ime! ...

Pa še s tvojimi najnežnejšimi očetovskimi čustvi sem se poigrala ... ker ... da veš ... niti otrok ni pravi ... to je še ena laž ... glej ... *Izpod plašča vzame nekaj zavitkov.* V trebuhu sem skrivala rnakarone, pa riž, sladkor ...

LUIGI: Kako? ... Otrok, prenos ... carski rez ... *Ženi.* Margherita?!

GIOVANNI: Ne, ne ... to je pa višek! Ubijem te, ubijem! *Hoče planiti na Antonijo, a ga Luigi zaustavi.*

STAREC: No, ker sem pač izpolnil, kar mi je bilo naročeno ... vas pozdravljam, otroci. Še enkrat ponavljam: bodite dobre volje! *Gre.*

Zunaj je vpitje žensk in moških še glasnejše. Glasna povelja, zavijanje siren.

GIOVANNI: Nesrečnica, lažnivka, krivico mi delaš ... še z zgodbico o otroku si me zafrkavala. *Prijatelj ga s silo zadržuje.* Pusti me že enkrat!

ANTONIA: Saj ima prav, kar pusti ga ... naj me ubije, ampak zares! Meni je tudi dosti tega bednega življenja ... Naveličana sem te! ... Najbolj pa tvojih visokoletečih govorov ... o občutku odgovornosti, žrtvovanju ... častnemu zategovanju pasov, ponosu delavskega razreda! Kdo pa predstavlja delavski razred, kdo so ti delavci? Tudi midva, če še nisi opazil! Z najinim popizdevanjem, revščino in obupom, kot ga poznajo vsi tisti, ki jih mečejo iz stanovanj ... Kar poglej jih, poglej ... *S cmokom v grlu.* tam spodaj ... bolj bedno zgledajo od beguncev! Še *glasnejši hrup.* Ampak ti si slep ... ne zganeš se, čist ko solza, še vedno pa imaš polna usta čvekanja in zavezane oči, kot da se igraš slepe miši! Veš, kaj ti povem? Noben tovariš nisi več ... kje pa! ... Niti komunist nisi več ... kvečjemu nekakšen levičarski mežnar! ... Tepček!

V sivo polje ne pišite.

1. Na črti napišite imeni oseb, ki ju prikazujeta sliki 1 in 2, dopolnite prazne črte in odgovorite na vprašanje.

Slika 1

Slika 2

Avtorja dramskih besedil, iz katerih sta odlomka A in B, sta oba dobitnika Nobelove nagrade za literaturo oz. dramatiko, in sicer avtor odlomka A leta _____, avtor odlomka B pa leta _____.

Navedite najmanj dve značilnosti njunih del, iz katerih sta odlomka A in B, ki ju povezujeta z italijansko gledališko tradicijo commedia dell'arte.

Avtor dramskega besedila, iz katerega je odlomek B, oživlja tudi tradicijo srednjeveških igralcev.

V katerem delu? _____

(7 točk)

2. Prečrtajte napačne dele trditve in na spodnjo črto zapišite pravilne.

Dramsko besedilo z naslovom *Vse plačano! Vse plačano!*, iz katerega je odlomek B, je nastalo po resničnih dogodkih.

_____ (2 točki)

(Vira: Slika 1: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/17/>.

Slika 2: <http://www.broadwayworld.com/boston/article/Poets-Theatre-to-Present>. Pridobljeno: 15. 8. 2016.)

3. Uvodne didaskalije dramskega besedila (naslov, podnaslov, moto, seznam oseb, prvi podatki o kraju in času dogajanja ...) avtor poda na začetku dramskega besedila. Opišite uvodne didaskalije besedila, iz katerega je odlomek A. Kdo v dramskem besedilu, iz katerega je odlomek A, poda osnovne informacije in kje?

(4 točke)

4. Koliko vlog igra isti igralec v dramskem besedilu, iz katerega je odlomek B? Obkrožite pravilno rešitev.

2   4   6   3

Opišite, v kateri vlogi nastopa v odlomku, katero novico prinaša in kako bi še lahko v okviru dramske zgradbe odlomka B razumeli njegov nastop.

(4 točke)

5. Označite odlomek A.

Kaj se v odlomku dogaja? Česa se lika spominjata? Kaj v preteklosti je povzročilo njun prihod v dogajalno sedanjost?

---

(6)

Odgovorite, ali prizor iz odlomka A nakazuje, poglablja ali razrešuje dramsko dogajanje, in utemeljite svojo izbiro.

---

(2)

Opišite dramsko dogajanje, ki sledi odlomku A.

---

(2)
(10 točk)

6. Obkrožite pravilni odgovor.

Ali bi lahko zgolj iz dialoga v odlomku A določili čas nastanka besedila?

DA   NE

Utemeljitev:

---

(3)

Ali bi lahko to storili na podlagi dialoga v odlomku B?

DA   NE

Utemeljitev:

---

(3)
(6 točk)

7. Navedite, katere umetniške zvrsti v besedilu, iz katerega je odlomek A, avtor mizanscensko preskakuje od napovedanega začetka predstave do intermezza.

(4 točke)

8. Primerjajte moška protagonista iz odlomkov A in B (npr. kdo sta, njuna vloga, razmerje do nasprotnega lika v odlomku, njuno hotenje/želje).

(8 točk)

9. Primerjajte greh in krivdo Mommine in Antonie.

(4 točke)

10. Avtor odlomka A je predhodnik drame absurdna, ki še radikalneje poseže v oblikovanje dramskih likov. Navedite najmanj tri razlike med liki, ki nastopijo v dramskem besedilu, iz katerega je odlomek A, in v dramah absurdna.

(3 točke)

11. Navedite avtorja in naslov slovenskega dramskega besedila, ki je nastalo istega leta kot besedilo, iz katerega je odlomek B, in ki identiteto dramskih oseb popolnoma izgubi.

(2 točki)

12. S pomočjo odlomka B pojasnite, proti komu ali čemu je usmerjena avtorjeva kritika.

(2 točki)

13. Imenujte igralki na sliki 3, ki v slovenski praizvedbi besedila, iz katerega je odlomek B, igrata Antonio in Margherito.

Slika 3

(2 točki)

14. Med naslovi besedil obkrožite tiste, ki jih je napisal avtor odlomka A.

A Šest oseb išče avtorja	E Henrik IV.
B Vsak po svoje	F Naključna smrt nekega anarhista
C Hrup za odrom	G Bolha v ušesu
D Burkaški misterij	H Rajnki Matija Pascal

(4 točke)

Prazna stran

11/12

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran